TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ, 9.SINIFLAR 1.DÖNEM 1.YAZILI YOKLAMA SORULARI (BEP)

ADINIZ, SOYADINIZ: SINIFINIZ: NUMARANIZ:

"Şüphesiz Çifte Minare, Sivas'ta ve daha aşağıdaki kardeşleriyle birlikte bir şaheserdir. Üslup, taş yontuculuğu, abidevi duruş bakımından kendi nev'inin (türünün) en güzel eserlerindendir. Onu Erzurum'un bir ucunda, şehrin bütün yarısına hükmeden ihtişamlı kapısıyla, minareleriyle, günün herhangi bir saatinde bir kere görüp hayran olmamak elde değildir. Onun gibi, Yakutiye'nin aydınlıkta topraktan henüz çıkarılmış bir eski zaman süsü gibi pırıl pırıl minaresinin daima hayalleri avlayan bir çekiciliği vardır…"

(Yukarıda Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Beş Şehir adlı eserinden bir parça verilmiştir.)

SORU 1.Bu parçada bahsedilen <u>sanat dalının adını</u> yazınız.(5p) Parçadan bu sanat dalıyla ifadelerin olduğu <u>bir örnek cümle</u> yazınız.(5 puan)

<u>CEVAP</u>:

Sanat dalının adı:

Örnek cümle:

"Hayatta tek lüksüm iyi ve temiz sudur. Şüpheli bir yere giderken bavulumda daima birkaç şişe su bulundururum. Bazen bunlar birbirine çarpıp kırılır; eşyam ıslanır, şoförlere, hamallara rezil olurum. Bu türlü kazalar beni yalnız suyum eksildiği için müteessir eder (üzer). Hasılı (kısaca), herkesin bir deliliği vardır ya. Benimki de bu... Bu defa nasılsa yanıma su almayı ihmal etmiştim. Geldiğim şehir, yedi sekiz ay evveline kadar vilâyet (il) merkeziydi… Daha sıkıya gelirsem madensuyu içerim. Şehirde ilk önce hükümet doktoruyla karşılaştım.

— Bugünlerde başımı kaşımaya vakit bulamıyorum, dedi. Tifo, dizanteri dehşet...

— Peki, sebebi?

— Sebebi pis su..."

SORU 2. Yukarıda Reşat Nuri Güntekin'in Anadolu Notları adlı eserinden bir parça verilmiştir. Bu parçada bulunan <u>öznel-nesnel ifadelerden</u> birer örnek veriniz. (20 puan)

<u>CEVAP:</u>

Öznel cümle örneği:

Nü

7esnel cümle örneği:

GÜZ

Kurudu artık otlar Döndü yayladakiler Başım avuçlarımda
Bitmiyor tazeleri Erdi dağlara batı Bir ağır külçe hüzün
Birikinti sularda Ovalar daha geniş Düşüyor gözlerime
Yaprak cenazeleri Kayalar daha katı Çiğ taneleri güzün (Kemalettin Kamu)

Si8+ORU 3.Yukarıdaki şiirdeki <u>açık iletilere</u> iki örnek yazınız. (20 puan)

<u>CEVAP:</u>

1.örnek cümle:

2.örnek cümle:

I. Metin
Bugün gibi hatırımda

İlk gün, ilk ders, ilk hece
Şiirler yazmak için öğrendiğim

Güzel Türkçe…

II.Metin

Dil, insanlar arasında karşılıklı haberleşme aracı olarak kullanılan; duygu, düşünce ve isteklerin ses, şekil ve anlam bakımından her toplumun kendi değer yargılarına göre şekillenmiş ortak kurallarının yardımı ile başkalarına aktarılmasını sağlayan, seslerden örülü çok yönlü ve gelişmiş bir sistemdir.

SORU 4.Numaralanmış metinlerin her birinde kullanılan dili (edebi dil, günlük dil, resmi dil, sokak dili vb.) yazınız. (10 puan)

CEVAP:

1.Metinde kullanılan dil:

2.Metinde kullanılan dil:

Sabanının demirini yaratan
İstemiş ki, yeryüzünde eşsiz olan şu vatan.
Şu çiftçilik memleketi şenlene
Onun için kuvvet vermiş senin dahi pençene.

Bak! Ne güzel, ne bulunmaz ovalar...
Toprakları altın olan bu yerdir.
Bu yerdir ki, her yanından su çağlar;
Bu yerdir ki, bir kileye yüz verir!

(Mehmet Emin Yurdakul)

SORU 5.Bu şiire hâkim olan duyguyu yazınız. (10p)

CEVAP:

Bir yeşil yer bilirim ormanların içinde,
Bütün gün mavi bir gök, bir rüzgar, akşam esen.
Dedikodusuz bir köy, herkes kendi işinde,
Bahçeli, küçük bir ev, kapıyı çalınca: sen!

Arılar kovanlarda, kulübesinde köpek.
Her an düşüneceğim: Allah ne kadar iyi!
Bir parça aşk, bir parça sevinç, su, güneş, ekmek,
Bahtiyar; seveceğiz, yaşamayı, ölmeyi

SORU 6.Yukarıdaki şiirde geçen betimlemelerden (varlıkların tanıtıldığı cümlelerden) iki örnek cümle yazınız. (10p)

CEVAP:

1.örnek cümle:

2.örnek cümle:

SORU 7. Betimle kurallarına uygun olarak okul bahçenizi anlattığınız en az beş cümlelik bir betimle yazısı yazınız. Yazınızın anlatım biçimi (5p), içerik (5p), söz varlığı ve akıcılık(5p), yazım ve noktalama(5p)

Not: Sınav süresi 40 dakikadır. Sınav kağıdı olarak ayrı bir kağıt verilmeyecektir. Başarılar dileriz.

TDE ZÜMRESİ

TDE Öğretmeni **TDE Öğretmeni** **Okul Müdürü**

…..ANADOLU LİSESİ, 2025-2026 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ, 9.SINIFLAR 1.DÖNEM 1.YAZILI YOKLAMA CEVAP KÂĞIDI (BEP)

1.Bu parçada bahsedilen <u>sanat dalının adını</u> yazınız.(5p) Parçadan bu sanat dalıyla ifadelerin olduğu <u>bir örnek cümle</u> yazınız.(5 puan)
<u>CEVAP</u>:
Sanat dalının adı: Mimari sanatından yararlanılmıştır. 5p

Örnek cümle: Metinde geçen ifadelerden yalnızca biri yeterli (5p)
"İhtişamlı kapısıyla, minareleriyle.."
"Üslup, taş yontuculuğu, abidevi duruş bakımından kendi türünün en güzel eserlerindendir."
"Sade bir planda yapılmış olan Ulu Cami, beş beşikli içi ile batı camilerini hatırlatır."

2. Bu parçada bulunan <u>öznel-nesnel ifadelerden</u> birer örnek veriniz. (20 puan)
Öznel ifadeler: "Bu türlü kazalar beni yalnız suyum eksildiği için üzer."
"Şüpheli yere giderken bavulumda birkaç şişe su bulundururum." (10p)
Nesnel ifadeler: "Geldiğim şehir, yedi sekiz ay evveline kadar vilayet (il) merkeziydi." (10p)

3. Yukarıdaki şiirdeki <u>açık iletilere</u> iki örnek yazınız. (20 puan)

Açık İleti: Kurudu artık otlar (10p)

Başım avuçlarımda 10p (Yedek: Döndü yayladakiler)

4. Numaralanmış metinlerin her birinde kullanılan dili (edebi dil, günlük dil, resmi dil, sokak dili vb.) yazınız. (10 puan)
<u>CEVAP:</u>
1.Metinde kullanılan dil: Metinde edebi bir dil kullanılmıştır. (5p)

2.Metinde kullanılan dil:-Metinde resmi bir dil kullanılmıştır.(5p)

5. Bu şiire hâkim olan <u>duyguyu</u> yazınız. (10p)

Dizeye hakim olan duygu Vatan, yurt sevgisidir. (10p)

6.Yukarıdaki şiirde geçen <u>betimlemelerden</u> (varlıkların tanıtıldığı cümlelerden) iki örnek cümle yazınız. (10p)
<u>CEVAP</u>:
Örnek cümleler:
Bir yeşil yer bilirim ormanın içinde.
Bütün bir gün mavi gök…
Bahçeli küçük bir ev…

7.Betimle kurallarına uygun olarak okul bahçenizi anlattığınız en az beş cümlelik bir betimle yazısı yazınız. Puanlama: Yazınızın anlatım biçimi (5p), içerik (5p), söz varlığı ve akıcılık(5p), yazım ve noktalama(5p)

TDE ZÜMRESİ

TDE Öğretmeni	**TDE Öğretmeni**	**Okul Müdürü**